

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/105/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117010871
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3117010871.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25. mája 2021 prejednal odvolanie obžalovaného

X. Z.,

nar. XX.júla XXXX v L., trvale bytom L., T. C. č. XXX/XX, t.č. na neznámom mieste, voči ktorému súd koná ako proti ušlému,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/79/2017 zo dňa 23.júna 2020 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolanie obžalovaného zamietá, pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. sp. zn. 4T/79/2017 zo dňa 23.júna 2020 bol obžalovaný X. Z. uznaný za vinného zo spáchania prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 2 s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák., ktorý spáchal na tom skutkovom základe dňa 27. mája 2016 v čase od 15.45 hod. viedol ako vodič osobné motorové vozidlo zn. Mercedes Benz SLK 350 EČV: L.-XXX S. po ceste I/9 a ceste II/507 v smere od Bánoviec nad Bebravou do mesta Trenčín od obce Trenčianska Turná až po svetelnú križovatku cesty II/507 a ul. Legionárska v Trenčíne, kde svojou technicky nesprávnou, agresívne rizikovou jazdou vytváral technicky zložitú situáciu pri predchádzaní vozidiel a zaraďovaní sa do jazdného pruhu, bránil pred a za ním jazdiacemu vozidlu s právom prednostnej jazdy v zmysle § 40 odsek 2 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z. rýchla zdravotná pomoc EČV: PK-XXX DF, ktoré viedol vodič T. P. a v ktorom sa spolu s ním nachádzal aj lekár rýchlej zdravotnej pomoci MUDr. J. J., záchranárka J. V. a pacientka, v bezpečnom a plynulom prejazde a svojou nedisciplinovanou jazdou po neprerušovanej stredovej deliacej čiare, po rovnobežných čiarach („ostrovčeky“) predchádzaním v úsekoch s vyznačeným zákazom predchádzania, pohybom v protismernej časti vozovky, prekročením maximálnej povolenej rýchlosti ohrozil vozidlá vo svojom jazdnom pruhu, ako aj vozidlá jazdiace v protismere a vyvolal minimálne 8 kolíznych situácií, pričom minimálne kolízna situácia pri benzínovej pumpe v O. Turnej mohla mať za následok tzv. reťazovú reakciu a ohrozenie väčšieho počtu osôb nachádzajúcich sa v týchto vozidlách s priamou hrozbou vzniku ťažkých zranení alebo úmrtia.

X. za to odsúdený podľa § 285 odsek 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 odsek 2 Trestného zákona, § 36 písmeno j) Trestného zákona a za aplikácie § 38 odsek 3, odsek 8 Trestného zákona na trest odňatia slobody šesť mesiacov, výkon ktorého trestu mu bol podľa § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona podmienene odložený a podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona mu bola určená

skúšobnú dobu dvanásť mesiacov. Podľa § 61 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona súd obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na šesť rokov.

Rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho odvolaním napadol obžalovaný. V písomných dôvodoch prostredníctvom obhajcu uviedol, že považuje rozsudok za nesprávny. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. To 20/2013, 2Sžo 55/2008, pričom uviedol, že nenaplnil všetky zákonne znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 285 Tr. zák., čo podložil tým, že vyšetrovateľ zo začiatku trestného činu odmietol začať trestné stíhanie. Hlavným dôkazom je znalecký posudok Ing. T. L., avšak jeho závery sú nejednoznačné, pričom zdôraznil stranu 26 znaleckého posudku a poukázal na to, že znalec uviedol, že nie je možné určiť reálne následky jazdy obžalovaného. Na spáchanie žalovaného trestného činu nestačí, keď páchatelovým konaním bola vytvorená len taká situácia, z ktorej by všeobecne nebezpečný následok za určitých okolností a splnení ďalších vecí mohol vzniknúť. V konaní neboli ustálené fakty, ale hypotézy pokiaľ ide o spôsobené ohrozenie jeho jazdou. Súd preto nesprávne vyhodnotil závery znaleckého posudku Ing. L., a tiež považuje za nesprávny postup súdu pokiaľ v odôvodnení rozsudku uvádza aj znalecký posudok Ing. T. V., keďže rozsudok nemôže byť založený na dôkazoch, o ktorého vecnej správnosti existuje dôvodná pochybnosť. Žalovaný skutok nedosiahol intenzitu spoločenskej škodlivosti prečinu podľa § 285 Tr. zák. Ďalej namietol, že uložený trest je rozporuplný, pretože neboli zohľadnené všetky relevantné kritéria s cieľom dosiahnuť uloženie spravodlivého trestu. Pod pojmom trest sa myslí trest celkový, ktorý môže byť zložený z viacerých druhov trestov, vzhľadom k tomu, že mu bol uložený trest podmienený na samej spodnej hranici trestnej sadzby, čím súd deklaroval nízku spoločenskú škodlivosť skutku. Potom uloženie trestu zákazu činnosti vo výmere 6 rokov je neprimerané, a z pohľadu trestnoprávnej logiky sa potom takýto trest javí ako rozporuplný. Zároveň obžalovaný namietal, že uložený trest je neprimeraný k okolnostiam prípadu a pomerom páchatel'a. Z požiadavky primeranosti trestu k spáchanému trestnému činu vyplýva zákaz akéhokoľvek exemplárneho trestania. Obžalovanému uložený prísny trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá však súdy neukladajú ani páchatel'om oveľa závažnejších poruchových trestných činov spáchaných v súvislosti s vedením motorového vozidla (§ 149 Tr. zák. - usmrtenie, § 157 Tr. zák. ublíženie na zdraví). Ani v prípadoch, kedy došlo k usmrteniu viacerých osôb pri vedení motorového vozidla súd prvej inštancie neuložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 6 rokov. V prípade obžalovaného bol však potrestaný prísnejšie ako keby poruchu, ktorej sa žalovaný trestný čin snaží predísť spáchal. Takéto rozhodnutie súdu je pre jeho neprimeranosť nelogické, keďže platí, že poruchový trestný čin je typovo spoločensky škodlivejší ako ohrozovací trestný čin, čo preukazujú zákonné trestné sadzby. Aj páchatelia trestného činu podľa § 285 Tr. zák., ako to vyplynulo z predloženej analýzy rozhodnutí Okresného súdu Trenčín sú potrestaní výrazne miernejšie, pokiaľ ide o tresty zákazu činnosti viesť motorové vozidlo v priemere na dva roky. Z tejto komparácie vyplynulo, že obžalovaný bol postihnutý prísnejším trestom, ako pri úmyselných trestných činoch, ktoré sú spoločensky škodlivejšie ako trestné činy nedbanlivostné, čo dokazujú trestné sadzby. Súd mu takýto trest uložil napriek prevahe poľahčujúcich okolností, čím porušil ústavnú zásadu rovnosti a princíp legitímneho očakávania vyplývajúcu z princípu právnej istoty, čo je preukázané analýzou rozhodovania súdu prvej inštancie, ktorú priložil k odvolaniu. V poslednom rade namietol, že rozsudok je nepreskúmateľný, pretože zdôvodnenie trestu je veľmi vágne, súd nevyargumentoval vnútornú rozporuplnosť v prítomnosti uložených druhov trestov, čím porušil ustanovenie § 168 ods. 1 Tr. por.. Súd prvej inštancie nerozvinul kritéria uvedené v § 34 ods. 4 Tr. zák. a neurčil ani konkrétnu mieru spoločenskej škodlivosti žalovaného skutku. Poukázal aj na § 38 ods. 2 Tr. zák., pričom v odôvodnení rozsudku absentujú úvahy, čo viedlo súd k uloženiu trestu. Poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR III. ÚS 311/2007, I. ÚS 402/08, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 509/2015, IV. ÚS 115/2003, I. ÚS 110/07, III. ÚS 305/08, III. ÚS 2/09, I. ÚS 209/04, ako aj Najvyššieho súdu SR 6Tdo 11/2017, 6Sžo 6/2009 a 5Sžo 204/2010, 2Sžo 230/2019, 2Sžo a 5Sžo 204/2010, 6Tdo 11/2017. Záverom navrhol, keďže rozsudok je arbitrárny a porušuje články Ústavy SR a Dohovoru o ľudských právach a slobodách zrušiť rozsudok v časti, v ktorej bol uznaný vinným, a v časti, v ktorej mu bol uložený trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti, a postúpiť vec na prejednanie priestupku okresnému dopravnému inšpektorátu.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obžalovaného krajský súd rozhodoval v neprítomnosti obžalovaného, nakoľko koná voči obžalovanému ako proti ušlému pre jeho neznámy pobyt, a to za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 358 ods. 1 Tr.por. Prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla zamietnuť odvolanie obžalovaného. Obhajca obžalovaného navrhol vyhovieť odvolaniu obžalovaného.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa odvolací súd nezistil chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Súd prvého stupňa správne rozhodol o vine obžalovaného z prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 158 Tr. zák., pretože všeobecne nebezpečným konaním ohrozil záujmy chránené zákonom tým, že porušil viaceré dôležité povinnosti uložené mu podľa zákona o cestnej premávke. Porušením dôležitej povinnosti je porušenie takej povinnosti, ktorá má za následok za danej situácie nebezpečenstvo pre ľudský život alebo zdravie, a teda jej porušením môže ľahko dôjsť k takému následku.

Obžalovaný svojim konaním porušil ustanovenia zákona č.8/2009Z.z o cestnej premávke v platnom znení uvedené konkrétne:

- v § 3 odsek 1, podľa ktorého bol ako účastník cestnej premávky povinný dodržiavať pravidlá cestnej premávky ustanovené v tomto zákone,
- v § 3 odsek 2 písmeno a), podľa ktorého sa mal ako účastník cestnej premávky správať disciplinovane a ohľaduplne tak, aby neohrozil bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, pritom bol povinný prispôbiť svoje správanie najmä stavebnému, dopravno-technickému stavu cesty, situácii v cestnej premávke, poveternostným podmienkam a svojim schopnostiam,
- v § 3 odsek 2 písmeno b), podľa ktorého mal ako účastník cestnej premávky poslúchnuť pokyn vyplývajúci z dopravnej značky alebo dopravného zariadenia,
- v § 9 odsek 1, podľa ktorého bol ako vodič povinný na vozovke alebo v jazdnom pruhu jazdiť vpravo pri pravom okraji vozovky alebo jazdného pruhu;
- v § 10 odsek 1 veta prvá, podľa ktorého mimo obce na ceste s dvoma alebo s viacerými jazdnými pruhmi vyznačenými na vozovke v jednom smere jazdy sa jazdí v pravom jazdnom pruhu,
- v § 16 odsek 2, podľa ktorého mohol ako vodič motorového vozidla s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou neprevyšujúcou 3 500 kg jazdiť rýchlosťou najviac 90 km/h na diaľnici mohol ako vodič motorového vozidla jazdiť s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou neprevyšujúcou 3 500 kg rýchlosťou najviac 130 km/h,
- v § 16 odsek 5, podľa ktorého ako vodič nesmel prekročiť najvyššiu dovolenú rýchlosť jazdy vozidiel určenú dopravnou značkou alebo dopravným zariadením,
- ale najmä v § 40 odsek 8, podľa ktorého bol ako vodič iného vozidla povinný vozidlu s právom prednostnej jazdy a vozidlu, ktoré sprevádza, umožniť bezpečný a plynulý prejazd, a ak je to potrebné, aj zastaviť vozidlo na takom mieste, aby im neprekážalo, o skupiny vozidiel tvorenej vozidlami s právom prednostnej jazdy a vozidlami, ktoré sprevádzajú, sa vodič iného vozidla nesmie zaraďovať.

K námietkam obžalovaného v odvolaní ohľadom porušenia dôležitej povinnosti je predovšetkým potrebné tiež uviesť, že aj porušenie viacerých povinností vodiča určených mu všeobecnými ustanoveniami zákona o cestnej premávke zakladá porušenie dôležitej povinnosti v zmysle § 138 písm. h/ Trestného zákona. Avšak primárne považoval krajský súd za najzávažnejšie porušenie povinnosti dať prednosť v jazde vozidlu s právom prednosti v jazde uvedenom v ustanovení § 40 ods. 8 zákona o cestnej premávke v platnom znení, za porušenie dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona.

Takéto jeho konanie v zmysle záverov znaleckého dokazovania mohlo mať za následok životy a zdravie ľudí - ostatných účastníkov cestnej premávky. Pre uvedený trestný čin platí, že všeobecné nebezpečenstvo musí hroziť bezprostredne, čo znamená výrazné priblíženie sa k poruche, aj keď k poruche nemusí vôbec dôjsť. Vzhľadom k uvedenému hoci nebolo potrebné určovať konkrétnu mieru spoločenskej škodlivosti skutku obžalovaného, je potrebné zdôrazniť, že pre tento trestný čin je typická živelnosť a neovládateľnosť priebehu udalostí, pri ktorej vznik poruchy je závislý na náhodných okolnostiach, ktoré sa vymykajú vplyvu páchatela i ohrozených prítomných osôb. A presne tak tomu bolo aj v situácii vyvolanej konaním obžalovaného.

Nemožno tiež súhlasiť s argumentom obžalovaného, že nie je možné určiť reálne následky jeho jazdy, ak tieto znalec z odboru dopravy Ing. L. jasne popísal. To, že k poruche konaním obžalovaného nedošlo, bolo len dôsledkom náhodných okolností nezávislých od vôle obžalovaného. Vina bola obžalovanému preukázaná teda nielen znaleckým posudkom znalca z odboru dopravy Ing. L., z ktorého vyplynulo, že obžalovaný jazdou pred sanitkou vôbec neprejavil ani len minimálnu snahu, aby sanitke umožnil aspoň plynulý prejazd a neprekážal v jazde. Spôsobom jeho jazdy ignoroval povinnosti vodiča. V ktoromkoľvek úseku skutkového deja trvajúceho temer polhodinu mal možnosť bezpečným spôsobom uvoľniť koridor na prejazd sanitky ako vozidla s právom prednostnej jazdy. Znalec v znaleckom posudku

však určil minimálne 11 kolíznych situácií vytvorených obžalovaným. Pričom pri každej kolíznej situácii bolo ohrozených najmenej 5 osôb.

Taktiež jeho vina bola preukázaná svedeckými výpoveďami svedkov i poškodeného, z ktorých vyplynulo, že obžalovaný svojou jazdou ohrozoval nielen posádku sanitky, ale aj ostatných účastníkov cestnej premávky. Teda obžalovaný svojim konaním jednoznačne naplnil všetky zákonné znaky žalovaného trestného činu.

Súd prvého stupňa totiž ohľadom viny vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie postačujúce pre rozhodnutie vo veci. Vykonané dôkazy tvorili ucelenú, logickú a ničím nenarušenú reťaz dôkazov, smerujúcu k jedinému záveru a tým je záver o vine obžalovaného. Z vykonaných dôkazov súd vyvodil logické právne závery, a tieto aj veľmi podrobne odôvodnil. Na toto odôvodnenie krajský súd v celom rozsahu poukazuje.

Za nesprávnosť v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa považoval krajský súd len odkaz na znalecký posudok znalca Ing. T. V., teda v uvedenom prisvedčil argumentom obžalovaného. Tento znalecký posudok však bol nahradený iným, ktorý usvedčoval obžalovaného zo žalovaného skutku. Preto jeho spomenutie v odôvodnení súdom prvého stupňa hoci nedôvodne nemalo vplyv na správnosť záverov vyvodенých z celého vykonaného dokazovania.

Ani po preskúmaní výroku o treste nezistil odvolací súd zo strany súdu prvého stupňa žiadne pochybenie. S poukazom na všetky okolnosti prípadu sa krajskému súdu trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov javil skôr mierny ako prísny, avšak jeho sprísneniu odvolacím súdom bránilo nepodanie odvolania prokurátora. Aj takýto trest však môže v dostatočnej miere zabezpečiť nápravu a prevýchovu obžalovaného.

Nepochybil prvostupňový súd ani v tom, keď obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 6 rokov. Obžalovaný sa skutku dopustil v súvislosti s vedením motorového vozidla. Je len „šťastím“ na strane obžalovaného, že jeho konanie nemalo závažnejší následok na životoch a zdraví účastníkov cestnej premávky.

Obžalovaný svojou úmyselnou „arogantnou“ jazdou pred a za sanitkou idúcou s výstražnými znameniami v záujme ochrany života a zdravia, prejavil taký stupeň hrubej vodičskej nedisciplinovanosti, ktorý nepochybne vyžaduje jeho prísny postih práve v oblasti jeho možností riadenia motorových vozidiel. Obžalovaný nielenže neposkytol „pomoc“ svojou jazdou - príslušný uhýbací manéver vozidlu rýchlej zdravotníckej pomoci, ale naopak svojou bezohľadnou jazdou vodičovi sanitky niekoľko kilometrov úmyselne sťažoval jeho jazdu, ktorá inak aj sama o sebe je pre vodiča idúceho s výstražnými znameniami riskantná. Vytvorenie množstva kolíznych situácií túto „nebezpečnosť“ jazdy vozidla s právom prednosti v jazde mimoriadne zvyšoval.

Senát odvolacieho súdu k uloženiu trestu základu činnosti riadenia motorových vozidiel vo výmere 6 rokov poukazuje aj na to, že podľa § 34 ods.1 veta za bodkočiarkou Tr. zák. je tento trest aj výrazom morálneho odsúdenia spoločnosťou páchatel'a ako vodiča, ktorý spôsobil trestný čin v doprave. Spoločnosť pritom veľmi citlivo s vyšším zármutkom prijíma prípady, kedy je ohrozený život alebo zdravie „záchranára“, ktorý zachraňuje iných.

Trestný zákon neobmedzuje ukladanie trestov zákazu činnosti len na také prípady, kde už došlo k závažným následkom na zdraví, či životoch poškodených. V súlade so zásadami na ukladanie trestov uvedenými v Trestnom zákone je aj zásada prísnej individualizácie trestu, a teda individuálneho posúdenia každého jedného páchatel'a v trestnej veci. V kontexte so súčasným trendom „arogantného“ správania sa vodičov motorových vozidiel na cestách, a stále vysokom počte usmrtených a zranených osôb pri dopravných nehodách, je ukladanie trestov zákazu činnosti súdmi nevyhnutné na plnenie výchovného účelu trestov pri trestných činoch spáchaných v súvislosti s cestnou premávkou.

Aj krajský súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že obžalovanému uložený 6 ročný trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel je na nápravu obžalovaného potrebný, nielen s poukazom na charakter jeho konania, ale aj na nekritickosť jeho postoja k trestnej činnosti po jej spáchaní.

Z takto rozvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie obžalovaného za dôvodné, a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.